

Notat

Til:

Region Hovedstaden og Region Sjælland

Kopi til:

Lokaltog A/S

Dokumentnummer

1059385

Dato

26 02 2021

Sagsbehandler:

TFR

Direkte: +45 36 13 17 12

CVR nr: 29 89 65 69

EAN nr: 5798000016798

Materielstrategi for Lokaltog

Indledning.

En analyse af Lokaltogs materielsituation frem mod medio 2020'erne har vist, at det vil være nødvendigt at udarbejde en strategi for anskaffelse af nye tog som erstatning for de ældste tog, dels på grund af risiko for faldende driftsstabilitet og øgede vedligeholdelsesomkostninger, dels som følge af driftsudvidelsen fra december 2020 (Køge – Roskilde).

Da processen for anskaffelse af nye tog forventes at vare 5 – 7 år, og det kritiske tidspunkt for levering til Lokaltog er omkring årsskiftet 2025/2026, hvis ikke en mangelsituation skal opstå, vil det være nødvendigt for Lokaltog at kunne begynde processen i 2021.

Konkret er det aktuelle behov opgjort i hver region således:

Region Sjælland:

Ultimo 2025 skal 3 lejede Desiro togsæt fra Nordjyske Jernbaner tilbageleveres. Lokaltog har indgået lejeaftalen om de 3 tog for at kunne levere den udvidelse af servicen der er kommet som følge af Region Sjællands overtagelse af trafikansvaret fra staten på banen mellem Køge og Roskilde.

Alder/performance på 13 stk. IC2 (anskaffet i 1997) gør, at en materielstrategi er nødvendig for disse togsæt.

Region Hovedstaden:

Alder/performance på 4 stk. Regiosprintere på Nærumbanen (anskaffet i 1998/99) gør, at en materielstrategi er nødvendig for disse togsæt.

Anbefaling til regionerne.

Lokaltog A/S og Movia anbefaler en materielstrategi, der indebærer indkøb af i alt 18 batteritog til erstatning for 20 dieseltog (3 lejede Desiro, 13 IC2 og 4 Regio sprintere). Indkøbet af de 18 batteritog skal bidrage til:

- At sikre fortsatte effektiviseringer i Lokaltog A/S.

- At gennemføre den grønne omstilling, jf. klimaaftalerne mellem regionerne og staten samt Movias mobilitetsplan.
- At fastholde Lokaltogs høje driftsstabilitet/rettidighed i lokalbanetrafikken.

Ved et så relativt stort indkøb af batteritog, vurderer Lokaltog, at udbuddet når en konkurrence- og prisparameter, der kan sikre en tilnærmelsesvis omkostningsneutral indfasning af nyt materiel og dermed undgå væsentligt fordyrende udgifter til Lokaltogsdriften.

Det foreslås, at et udbud tilrettelægges således, at Lokaltog først kan binde sig til en kontrakt efter resultatet af udbuddet er kendt, så udbuddet desuden kan fungere som en test af modenheden og markedet for at anskaffe batteritog i større mængder i Danmark.

Alternativt til ovenstående materielstrategi kan Lokaltog levetidsforlænge de 13 IC2. Dermed skal Lokaltog kun anskaffe 7 nye batteritogsæt (erstatning for 3 lejede Desiro og 4 Regio sprintere, derfor forventeligt to typer). Baggrunden for, at Lokaltog og Movia ikke anbefaler denne løsning som førstevalg, er, at en situation, hvor der skal anskaffes 7 nye batteritog samtidig med, at IC2 togene levetidsforlænges, vil medføre:

- At mulighederne for en fortsat effektivisering i Lokaltog på grund af krav til opretholdelse af flere forskellige kompetencer på både værksteds- og lokomotivførerområdet, herunder uddannelse i flere forskellige togtyper, bremses.
- En kompleks materiel situation som kræver betydelig fokus på godkendelse af erstatningskomponenter/ombygninger.
- Dårligere udnyttelse af nødvendige infrastruktur investeringer i ladeudstyr, værksteder, m.v.
- Mindre volumen ved indkøb og dermed højere indkøbspriser og dårligere kontraktvilkår.
- Udfordringer med at kunne fastholde den høje performance/rettidighed i lokalbanetrafikken i Region Sjælland.
- Forventelig dyrere driftsomkostninger, da en levetidsforlængelse af 13 IC2 tog skal finansieres over restafskrivningsperioden og dermed højere udgifter til lokaltogsdriften.

Indkøbsstrategi.

Lokaltogs markedsdialog i august 2020 viste tydeligt, at volumen er et vigtigt parameter i forhold til både pris og muligheder i forbindelse med et materiel køb. Med Lokaltogs position vil en samlet materielstrategi omfattende tog, der betjener banetrafikken i begge regioner betyde, at volumen giver Lokaltog A/S bedre muligheder i markedet i forhold til pris, levering og kontraktuelle vilkår.

Da markedet for udskiftningen af Regiosprinterne, der kører på Nærumbanen i Region Hovedstaden, skal findes indenfor kategorien af "letbane" materiel, og derfor giver Lokaltog A/S en bredere leverandørkreds, planlægges det at foretage to parallelle udbud. Det vurderes alligevel at være en fordel, at

gå i markedet samtidig med begge togtyper for at kunne understøtte ovenstående volumentilgang.

Samtidig vil et udbud allerede i 2021/2022 give Lokaltog A/S en mulighed for at kunne teste markedet, da eksempelvis leveringstidspunkt kan anvendes som et konkurrenceparameter (tildelingskriterium) og dermed give Lokaltog A/S bedre vilkår i forhandlingsøjemed og kontraktindgåelse.

Lokaltog har etableret et samarbejde med Midtjyske Jernbaner A/S og andre operatører med henblik på vidensdeling. Et samlet EU-udbud med Midtjyske Jernbaner A/S har været overvejet og undersøgt. Et fælles udbud er ikke muligt set ud fra et juridisk (risiko) og tidsmæssigt synspunkt, da Lokaltogs størrelse/behov i forhold til Midtjyske Jernbaners behov er væsentligt anderledes og dermed vil give en skæv fordeling i et eventuelt fællesudbud. Desuden er Midtjyske Jernbaner A/S allerede langt fremme og ønsker allerede primo 2021 at gå i EU-udbud.

Økonomi.

Indkøb af 18 nye batteritog i 2025-2026 som erstatning for IC2, Regio Sprintere og Desiro (i alt 20 dieseltogsæt) vil muliggøre en effektivisering af Lokaltogs omkostninger til drift og vedligehold, og vil som en del af bidraget til den grønne omstilling og sikring af fortsat driftsstabilitet på Lokaltogs strækninger fremadrettet, kunne ske til et tilnærmelsesvis omkostningsneutralt niveau i kontrakterne med Movia og dermed de to regioners økonomi.

Nedenstående tabel viser estimat for den årlige meromkostning i indkøbet af lokalbanetraffic fra 2026. Dertil kommer engangsinvesteringer i form af ladeudstyr mv. – *mulighed for statsligt tilskud undersøges.*

Region Hovedstaden	Region Sjælland
0,8-1 mio. kr. pr. år	2-2,5 mio. kr. pr. år

Til sammenligning ville den årlige meromkostning ved at forlænge levetiden på Region Sjællands 13 IC2 tog i ca. 10 år forløbe sig til 10-11 mio. kr. pr. år, hvilket fremgår nærmere af bilaget.

Forudsætninger er uændret trafikomfang (K21) og passagertal (Budget 2021).

Processen.

Jævnfør kontraktens bestemmelser er det Lokaltog A/S, der skal tilvejebringe det for togdriften nødvendige antal togsæt. Det er Lokaltog A/S, som skal optage det for indkøbet nødvendige lån med en garantistillelse fra regionerne med henblik på at kunne opnå billigst mulige finansieringsomkostninger.

For at kunne forvente levering af nye tog til 2025/2026 vil skitsen for en proces i 2021 skulle se således ud:

- Lokaltogs bestyrelse behandler materielstrategien 25. marts.

- Movias bestyrelse orienteres om materielstrategien 15. april.
- Regionerne behandler materielstrategien samt betinget tilsagn om garantistillelse i april til juni måned (udvalg samt forretningsudvalg og regionsråd).
- Lokaltog A/S iværksætter udbud i juli/august måned 2021.

Udbud, forhandling og kontraktindgåelse forventes at strække sig over 10 – 12 måneder.

Regionerne skal i løbet af udbudsprocessen tage endelig stilling til anskaffelsen af togene i forbindelse med en endelig beslutning om garantistillelse. Denne beslutning skal tages, når de endelige priser er kendte, og det vides, om betingelserne for garantistillelse er til stede.